

Jaarverslag Adviesraad Sociaal Domein Nieuwegein 2024

De Adviesraad Sociaal Domein adviseert het college van burgemeester en wethouders over het sociaal beleid; Dit is alles waar inwoners in hun dagelijks leven mee te maken kunnen krijgen. Bijvoorbeeld mantelzorg, jeugdhulp, hulp bij schulden en zo meer. Wij adviseren over plannen vanuit de Jeugdwet, de Participatiewet en de Wet maatschappelijke ondersteuning. De adviesraad bestaat uit 15 (ervarings)deskundigen en een onafhankelijk voorzitter, allen inwoners van Nieuwegein.

Samenvatting: de Adviesraad Sociaal Domein in het kort

In 2024 heeft de Adviesraad Sociaal Domein Nieuwegein zich met volle inzet beziggehouden met zaken die de inwoners in Nieuwegein raken. Hoe gaan we in onze gemeente om de zorg voor ouderen en kwetsbare inwoners? Welke oplossingen zijn er voor mensen die in de problemen komen door een beperking of armoede?

We hebben goed geluisterd naar wat er bij inwoners leeft en speelt. Daaruit hebben we belangrijke informatie gehaald die we gebruiken voor onze adviezen om de sociale voorzieningen en het welzijn van onze inwoners te verbeteren.

Onze belangrijkste thema's en activiteiten:

1. Inwonersparticipatie en inclusie

We hebben deelgenomen aan diverse bijeenkomsten met als inzet inwoners actief te betrekken bij beleid en besluitvorming. Waar nodig hebben we zelf bijeenkomsten en gesprekken georganiseerd. Dit heeft geleid tot waardevolle inzichten die we hebben verwerkt of nog zullen verwerken in onze adviezen aan de gemeente.

2. Wonen en toegankelijkheid

De zorg voor voldoende betaalbare en passende huisvesting blijft een belangrijk aandachtspunt. We hebben aanbevelingen gedaan over het woonbeleid en aandacht gevraagd voor de specifieke behoeften van onder meer ouderen en mensen met een beperking.

3. Zorg en ondersteuning

Voor de adviesraad staat de toegankelijkheid en kwaliteit van zorg voorop. Door gesprekken met zorgverleners, ervaringsdeskundigen en inwoners hebben we knelpunten in kaart gebracht en voorstellen gedaan voor verbeteringen.

4. Armoedebestrijding en financiële zelfredzaamheid

De adviesraad sociaal domein vraagt regelmatig aandacht voor het bestrijden van armoede. Hoe zorgen we er voor dat mensen (weer) meedoen in de samenleving? Zijn de voorzieningen in Nieuwegein toereikend om de bestaanszekerheid te garanderen?

Nagestreefde resultaten:

- verbeterde communicatie tussen inwoners en gemeente;
- concrete adviezen en aanbevelingen voor betere zorg en ondersteuning;
- meer bewustwording over armoede en financiële problemen;
- constructieve samenwerking met andere adviesraden en maatschappelijke organisaties.

Vooruitblik

In 2025 blijven we ons inzetten voor een gemeente waarin iedereen kan meedoen. We blijven het gesprek aangaan met inwoners, belanghebbenden en beleidsmakers om samen Nieuwegein nog sterker te maken.

Wij danken alle betrokkenen voor hun inzet, betrokkenheid en openheid. Samen maken we verschil!

Jaarverslag 2024

1. Inleiding

Na een bewogen jaar is de Adviesraad Sociaal Domein in 2024 in rustiger vaarwater beland. Er is een nieuwe voorzitter gevonden: Jaap Wienen, en er is een begin gemaakt met het versterken van de ASD met nieuwe leden.

De ASD heeft onder meer advies uitgebracht op het Omgevingsprogramma Wonen en op het regionaal Plan van Aanpak Dakloosheid, dat in 2025 een vervolg moet krijgen.

Een belangrijk aandachtspunt van de Adviesraad zijn de dreigende bezuinigingen van de gemeente die ook het sociaal domein raken. In 2024 heeft het college nog een sluitende meerjarenbegroting kunnen voorleggen aan de gemeenteraad, maar mogelijke bezuinigingen in het sociaal domein zijn daarmee nog niet van de baan.

Verder is er in 2024 een Burgerberaad van start gegaan in Nieuwegein over de vraag: Hoe leven we gezond en gelukkig met elkaar in Nieuwegein, nu en in de toekomst? De Adviesraad Sociaal Domein is bij een aantal bijeenkomsten aanwezig geweest om inspiratie te geven op dit onderwerp.

2. De organisatie

Begin 2024 heeft de ASD een nieuwe voorzitter kunnen voordragen voor de Adviesraad: Jaap Wienen. Hij is per 1 april benoemd door het college. Daarmee is de basis gelegd voor het verder op sterkte brengen van de Adviesraad. De ledenwerving heeft in 2024 uiteindelijk slechts één nieuwe benoeming opgeleverd: Marlyn Jane Weerden. Wel zijn er goede stappen gezet om in 2025 het ledenbestand weer (bijna) geheel op orde te kunnen brengen. Een belangrijk aandachtspunt hierbij is een goed evenwicht te behouden tussen het aantal deskundigen op een specifiek terrein en ervaringsdeskundigen.

Sinds 2023 heeft de ASD ook weer een regelmatig verschijnende interne Nieuwsbrief, waarin leden elkaar op de hoogte houden van alle actuele zaken.

3. Adviezen

In 2024 werden twee adviezen uitgebracht. De volledige tekst van de adviezen en de reactie daarop van het college van B&W, kan worden nagelezen op de website van de Adviesraad (www.asd-nieuwegein.nl). Hieronder wordt de kern ervan kort weergegeven.

1) Advies Omgevingsprogramma Wonen

Het Omgevingsprogramma Wonen is er op gericht om te zorgen voor een passende huisvesting voor alle inwoners, voor nu en in de toekomst. Daarnaast wil de gemeente zorgen voor een fijne woonomgeving. De Adviesraad vraagt met name aandacht voor inwoners die voor het eerst een huis willen kopen of huren. Voor hen moet er een goed en aantrekkelijk aanbod zijn van betaalbare woningen. Dit kan samengaan met het zorgen van aantrekkelijke huisvesting voor ouderen, zodat zij kunnen (en willen) verhuizen naar een passende, leeftijdsbestendige, woning. Goede voorzieningen dicht bij huis ('zorgcirkels') zijn daarbij van belang.

2) Advies Regionaal Plan van Aanpak Dakloosheid 2024 - 2030

De Adviesraad heeft de hoop uitgesproken dat het Plan van Aanpak Dakloosheid van de regio Utrecht een belangrijke versnelling kan geven aan het bieden van een woonplek aan daklozen en mensen die dakloos dreigen te worden. Gelukkig doen zich in Nieuwegein diverse kansen voor, die ook in het Plan van Aanpak zijn benoemd, zoals het transformeren van leegstaande gebouwen tot woonruimte en het creatief omgaan met bestaande woonruimte. Naast kansen zijn er echter ook bedreigingen, zoals onvoldoende middelen (te weinig geld vanuit het rijk) en de ingewikkelde regelgeving.

4. Vergaderingen

De Adviesraad heeft in 2024 zeven maal plenair vergaderd, inclusief één 'heidag' waarin gesproken is over de gezamenlijke koers voor de toekomst.

5. Werk- en taakgroepen

De Adviesraad heeft vier vaste werkgroepen: 'Zorg, welzijn en gezondheid'; 'Jeugd'; 'Wonen en toegankelijkheid'; en 'Participatie, werk en inkomen'. Elk van de werkgroepen heeft een eigen agenda en de leden ervan komen regelmatig bijeen om zich op de hoogte te stellen van de situatie op het eigen werkgebied. Zij volgen landelijke en lokale ontwikkelingen en onderhouden contacten met organisaties die werkzaam zijn op hun terrein. In de werkgroepen worden de ervaringen gedeeld van diverse ontmoetingen en vragen van inwoners, bijeenkomsten van de gemeente, zorgnetwerken, kenniscentra, bestuurlijke overleggen waar leden van de Adviesraad aan deelnemen en zo meer. De werkgroepen bereiden ook adviezen voor die betrekking hebben op het werkgebied van de betreffende werkgroep.

Voor de voorbereiding van adviezen die meerdere werkgroepen raken of specifieke onderwerpen nader te onderzoeken kan de Adviesraad ook (tijdelijke) taakgroepen instellen.

a) Werkgroep Wonen en Toegankelijkheid

Deze werkgroep volgt het Nieuwegeinse woonbeleid, waarbij vooral gekeken wordt naar de cijfers over aantallen te bouwen woningen, prestatieafspraken met woningcorporaties en de verhoudingen koop, middenhuur en sociale huur. De werkgroep ziet graag ook meer mogelijkheden voor het toewijzen van woningen aan vitale beroepsgroepen, zoals

de zorg. Dit blijkt in de praktijk nog moeilijk realiseerbaar.

Daarnaast volgen de leden specifieke onderwerpen als beschermd wonen en langer zelfstandig wonen van ouderen. Het thema Wonen is verder uitgewerkt in het advies op het Omgevingsprogramma Wonen dat in januari 2024 is uitgebracht aan het college. In 2024 is dit onder andere verder uitgewerkt met een verkenning van de plekken waar woningen voor specifieke doelgroepen kunnen komen.

In vervolg op het programma Woonwijs en het Woon- en zorgakkoord (WOZO) dat eind 2021 door de gemeente is afgesloten met een groot aantal maatschappelijke partners uit de wereld van wonen (wooncorporaties) en zorg (Zorgspectrum, Lister, MOvactor, Santé Partners en anderen), nemen leden van de werkgroep deel in de netwerkbijeenkomsten waarin werd bekeken hoe het langer zelfstandig wonen van ouderen en inwoners met een psychische kwetsbaarheid mogelijk kon worden gemaakt.

b) Werkgroep Jeugd

De werkgroep Jeugd heeft vooral de ontwikkeling gevolgd rond de jeugdproblematiek. Hoe wordt de uitvoering van het gemeentelijk beleid ervaren door de betrokkenen? De werkgroep heeft onder meer een ronde gemaakt langs basisscholen in Nieuwegein om hun ervaringen te horen en knelpunten in het beleid te inventariseren. De werkgroep ziet onder meer dat niet alleen schulden kunnen leiden tot ernstige problemen voor gezinnen maar dat ook (soms samenhangend) echtscheidingen grote impact kunnen hebben op kinderen.

De aandacht die er voor de jeugd is in het vernieuwde Stadhuis heeft de werkgroep met enthousiasme begroet.

c) Werkgroep Zorg, welzijn en gezondheid

Een belangrijk aandachtspunt voor de werkgroep Zorg, welzijn en gezondheid is het Integraal Zorg Akkoord dat tot doel heeft de zorg voor de toekomst goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. Het versterken van de zelfredzaamheid van inwoners is daarin een belangrijke pijler. Dit vraagt niet alleen iets van inwoners, maar ook van de organisatiekracht van de gemeente en zorginstanties om mensen in staat te stellen de zorg dicht bij huis te helpen ondersteunen.

Daarnaast heeft de werkgroep bij het college aandacht gevraagd voor de (toenemende?) fraude in de zorg.

Verder volgt de werkgroep de uitvoering van de Wmo door het lokale sociaal wijkteam (Geynwijs). Aandachtspunten en knelpunten daarin zijn besproken met het afdelingshoofd van Geynwijs, zoals het belang van de ondersteuning van inwoners door onafhankelijk client ondersteuners bij het vinden van passende zorg. Ook heeft de werkgroep gekeken naar de wijze waarop wordt omgegaan met klachten van inwoners die gebruik maken van voorzieningen, zoals die van Medipoint en Welzorg.

Tenslotte zijn leden van de werkgroep zorg, met anderen, actief om netwerken te versterken van (ervarings)deskundigen die kunnen bijdragen aan het verhogen van de kwaliteit van zorg op lokaal niveau en landelijk.

d) Werkgroep Participatie

Belangrijke thema's voor de werkgroep Participatie, werk en inkomen zijn armoede en problematische schulden, laaggeletterdheid en de stapeling van problemen (gezondheid, armoede en schulden) waar een deel van de inwoners van Nieuwegein mee te maken

heeft. Ook de dreigende bezuinigingen van de gemeente op onder meer WIL Lekstroom worden door de werkgroep besproken.

De werkgroep heeft zich verder verdiept in de begeleiding van werkzoekenden naar werk door de lokale werkteams en is er met de Adviesraad een bezoek gebracht aan leerwerkbedrijf WerkwIJS.

e) Taakgroep 'Zorgen om New Towns'

In november 2024 werd het onderzoeksrapport 'Zorgen voor New Towns' gepresenteerd aan het kabinet. De Adviesraad Sociaal Domein heeft een taakgroep gevormd die zal onderzoeken of de aanbevelingen die de New Town gemeenten (waaronder Nieuwegein) hebben gedaan, aanleiding zijn voor een nader advies aan het college.

7. Contact met de gemeente

De Adviesraad heeft een goed contact met de gemeente. In de regel wordt de Adviesraad vroegtijdig betrokken wordt bij het opstellen van nota's, beleid en verordeningen. Wij worden door beleidsmedewerkers geïnformeerd en kunnen al in de fase van de ontwikkeling van beleid meedenken en onze inbreng geven. Ook in de uitvoering van beleid denken leden van de Adviesraad regelmatig mee. Voorbeelden zijn: het 'inclusiepanel' dat toeziet op de toegankelijkheid van voorzieningen in Nieuwegein voor alle inwoners, de werkgroep 'Levenslijn-suicide', waar de ASD in meedenkt en het woonproject voor 55 plussers C3. Daarnaast heeft de Adviesraad meegedacht over hoe de gemeente Levensloopbegeleiding vorm kan geven.

Met Geynwijs (het lokale sociaal wijkteam) heeft de Adviesraad geregeld overleg over de kwaliteit van de uitvoering de Wmo en de Jeugdzorg. Ook zijn wij aanwezig bij bijeenkomsten met inwoners en organisaties waar gesproken wordt over het sociale zaken. Dit alles laat onverlet dat we onze onafhankelijkheid bewaren. Behalve met beleidsmedewerkers is er regelmatig (circa 1 x per 6 weken) overleg tussen een afvaardiging van de Adviesraad en de wethouders die delen van het sociaal domein in hun portefeuille hebben. Verder heeft de Adviesraad een goede samenwerking met vertegenwoordigers van adviesraden uit deze regio. Dit is van belang, omdat de uitvoering van steeds meer gemeentelijk beleid in regionaal verband plaatsvindt.

In het overleg met de wethouder(s) worden uitgebrachte en komende adviezen besproken en wordt de agenda van het college van B&W en de gemeenteraad doorgenomen. De voorzitter van de Adviesraad heeft daarnaast regelmatig contact met het afdelingshoofd maatschappelijke ontwikkeling van de gemeente Nieuwegein om de agenda's van gemeente en Adviesraad op elkaar af te stemmen.

Alle adviezen van de Adviesraad worden door het college ter kennis gebracht van de gemeenteraad. Leden van de Adviesraad volgen de Avonden van de Raad waar onderwerpen waarover de Adviesraad advies heeft uitgebracht, worden besproken of waar informatie over lopende onderwerpen wordt gegeven/besproken. Ook is er contact met de Rekenkamercommissie en met de Ombudsfunctionaris van de gemeente Nieuwegein om op de hoogte te blijven van elkaars activiteiten en agenda's.

8. Contacten met inwoners

Leden van de Adviesraad bezoeken lokale en (boven)regionale bijeenkomsten om zich op de hoogte te stellen van ontwikkelingen die met het oog op de adviestaak van de Adviesraad van belang kunnen zijn. Wij onderhouden contacten met velerlei lokale

organisaties en personen, zoals de Algemene Hulpdienst, Handje Helpen, het Vrijwilligershuis, de Wijkplatformen, Stichting Vluchteling, de Hersenstichting, de belangenvereniging voor ouders van kinderen met autisme, Mantelzorg Nieuwegein, MOvactor, Stichting Leergeld, Cliëntenraad WIL, etc. Deze contacten leveren ons veel informatie op over de gang van zaken in het sociale domein in Nieuwegein. In 2024 heeft de Adviesraad onder meer bezoek gehad van een vertegenwoordiger van de Stichting Lezen & Schrijven en is er een bezoek gebracht aan de het regionale leerwerkbedrijf WerkwIJS.

Ook vangt de Adviesraad Sociaal Domein veel signalen op uit allerlei rapportages en nieuwsbrieven die we van organisaties van binnen en buiten de gemeente ontvangen. Zulke signalen worden in de vergadering besproken. In november hadden wij een stand op de Mantelzorgdag en raakten in gesprek met diverse mantelzorgers over hun ervaringen.

De Adviesraad heeft een eigen website (www.asd-nieuwegein.nl) waarin we onszelf en onze adviezen presenteren en inwoners in de gelegenheid stellen om in contact te treden met de Adviesraad.

9. Financiën

Zoals uit bijgevoegd financieel overzicht (bijlage 1) blijkt, sluit de jaarrekening met een overschot. Dit heeft verder geen gevolgen voor de gemeentelijke bijdrage.

Er is in 2023 minder uitgegeven dan begroot aan opleiding en kennisbevordering. Dit komt mede door een kwijtschelding van de kosten van deelname aan twee VNG Congressen en door gebruik te maken van gratis deelname of voor een laag bedrag aangeboden trainingen of bijscholing.

Extra kosten zijn gemaakt voor de website in verband met een noodzakelijke update (à 885 euro) en een restant van kosten voor mediation uit 2023.

In 2023 is gekozen voor een hogere vrijwilligersvergoeding. Dit heeft geen gevolgen voor de uitgaven in 2024 in verband met een (tijdelijke) onderbezetting.

10. Toekomstplannen

Begin 2024 heeft het stadsbestuur de koers van het sociaal domein in Nieuwegein uitgezet voor de komende jaren. Deze koers is voor de Adviesraad een richtsnoer om het sociaal beleid aan te toetsen. Aangekondigde bezuinigingen vormen een ernstige bedreiging voor kwetsbare inwoners in Nieuwegein. Dit is een belangrijk aandachtspunt in onze advisering.

Een inventarisatie van onze adviezen door de jaren heen, waarmee we in 2024 zijn gestart, zal een beeld geven van de grote lijnen in onze advisering en de gevolgen die dit heeft of nog zal krijgen op het gemeentelijk beleid. Hiermee bereiden we ons voor op de komst van een volgend stadsbestuur na de gemeenteraadsverkiezingen in 2026.

Bijlage 1: Begroting 2025

FINANCIIEEL OVERZICHT Adviesraad Sociaal Domein 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2024	WERKELIJK 2024	VERSCHIL 2024
Opleiding en kennisbevordering	€ 3.500	€ 3.500	€ 1.582	€ 1918
Algemene kosten	€ 1.500	€ 1.400	€ 1.341	€ 59
Waarderingen/Attenties	€ 500	€ 500	€ 237	€ 263
Website en Hosting	€ 1000	€ 1.000	€ 1681	-€ 681
Advertentiekosten	€ 600	€ 500	€ 429	€ 71
Leden	€ 13.000	€ 13.000	€ 10.494	€ 2.506
Voorzitter	€ 2.100	€ 2.000	€ 1400	€ 600
Externen	€ 1.000	€ 1.000	€ 750	€ 250
Mediation	€ -	€ -	€ 483	-€ 483
Totalen	€ 23.200	€ 22.900	€ 18.397,-	€ 4.503

De begroting voor 2024 sluit af met een overschot. Er is in 2023 minder uitgegeven dan begroot aan opleiding en kennisbevordering en aan leden i.v.m. een tijdelijke onderbezetting. Er zijn extra kosten gemaakt voor een update van de website. De mediaton betreft een restant van kosten gemaakt in 2023.

Bijlage 2: Samenstelling van de Adviesraad Sociaal Domein

Per 31 december 2023:	Per 31 december 2024:
(vacature)	J. Wienen (Jaap), voorzitter ASD
Dhr. V. Beringen (Vincent)	Dhr. V. Beringen (Vincent)
Mw. T. de Haan-Visser (Tanja)	Mw. T. de Haan-Visser (Tanja)
Mw. F. Hage (Francis)	Mw. F. Hage (Francis)
Mw. R. Hooijmans (Ria)	Mw. R. Hooijmans (Ria)
Mw. T. Ten Hulscher (Thea)	Mw. T. Ten Hulscher (Thea)
Mw. R. Tetteroo-te Boekhorst (Riekie)	Mw. R. Tetteroo-te Boekhorst (Riekie)
Dhr. A. Jongejan (Aart)	Dhr. A. Jongejan (Aart)
Mw. M. Van der Pol-Bessems (Marlon)	Mw. M. Van der Pol-Bessems (Marlon)
Mw. S. Ramautarsing (Shekoen)	Mw. S. Ramautarsing (Shekoen)
Mw. L. Smit (Leny)	Mw. L. Smit (Leny)
Dhr. J. Smulders (Jan)	Dhr. J. Smulders (Jan)
	Mw M.J. Weerden (Marlyn Jane)
(4 vacatures)	(3 vacatures)
Dhr. J.C. Bakker (Harco), Ambtelijk secretaris a.i.	Dhr. J.C. Bakker (Harco), Ambtelijk secretaris a.i.